

Att vara nämndeman är ingen lönsam aktivitet, ibland till och med rena volontärarbetet, bland annat på grund av för låg bilersättning.

Tyvärr är det så, att de som inte har möjlighet att åka kollektivt, också har de längsta resvägarna, och därför också får stå för de största kostnaderna, för att arbeta som nämndeman.

Det går inte att köra en bil för 18,50 per mil. Enligt mina beräkningar, kan man aldrig komma under 25 kronor milen om man räknar in alla kostnader som kommer av användandet av bil. Bilkostnaden ligger mellan 25 – 45 kronor milen, beroende på bil och körsträcka per år. I princip får nämndemannen betala mellan 6,50 till 26,50 kronor per mil ur egen ficka.

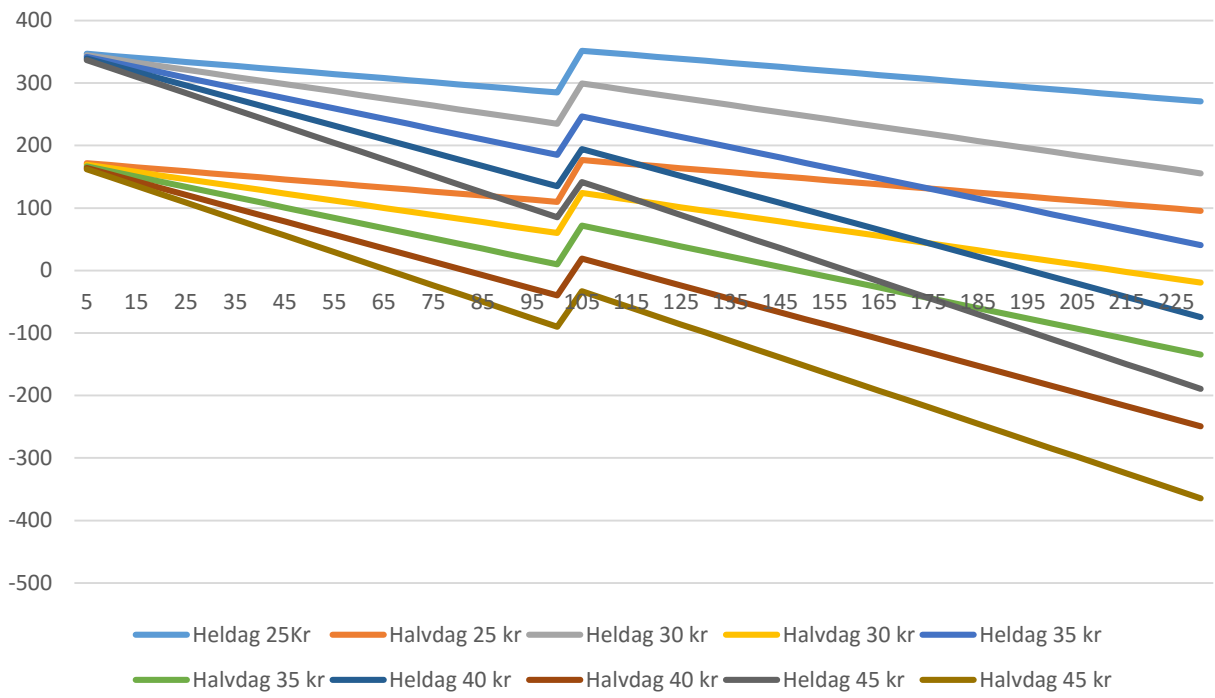
Idag får vi, nämndemännen i bland annat Tingsrätter en ersättning på 18,50 kronor per mil plus parkeringsavgifter och i vissa fall även trängselskatt.

En nämndeman i en Tingsrätt får 250 kronor för en förhandling som är kortare än 3 timmar, och 500 kronor om förhandlingen är längre. Har nämndemannen längre än 50 kilometer mellan hem och Tingsrätt får han också ett inställelsearvode på 100 kronor per dag. På dessa ersättningar dras schablonskatt på 30%, men en yrkesarbetande nämndeman får betala närmare 50% i skatt på dessa. Detta gör att en nämndeman som har en tur och returresa på 100 kilometer får då en reseersättning för bilkörningen och inställelsearvode på 285 kronor alltså 28,50 per mil och det är ok om man har en lite mindre bil och kör ca 2500 km per år med bilen själv. Men tyvärr om han kör 20 mil blir det 470 kronor och då får han bara ut 23,50 vilket gör att han måste betala minst $1,50 \times 20 = 30$ kronor ur egen ficka, och då får han bara ut ca . Om han haft en lite större bil , såsom en Volvo eller liknande och inte kör mer än 1500 mil per år, kan kostanden ligga på ca 35-40 kronor per mil, och då

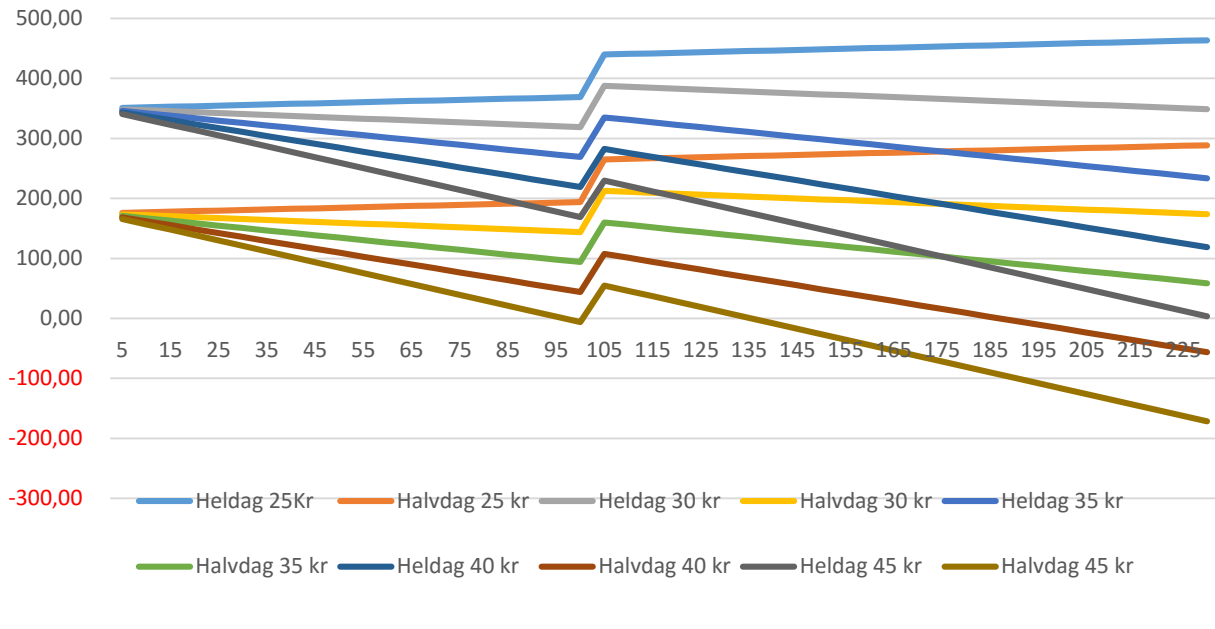
En nämndeman som har 9,5 mil tur och retur och kör en liten billig bil får ut för en heldagsförrättning 288,25 kronor och för en halvdagsförrättning 113,25 kronor. Hade han en lite dyrare bil typ Volvo, så skulle han få ut 145,75 för en heldags och gå minus med 29,25 kronor för en halvdagsförrättning.

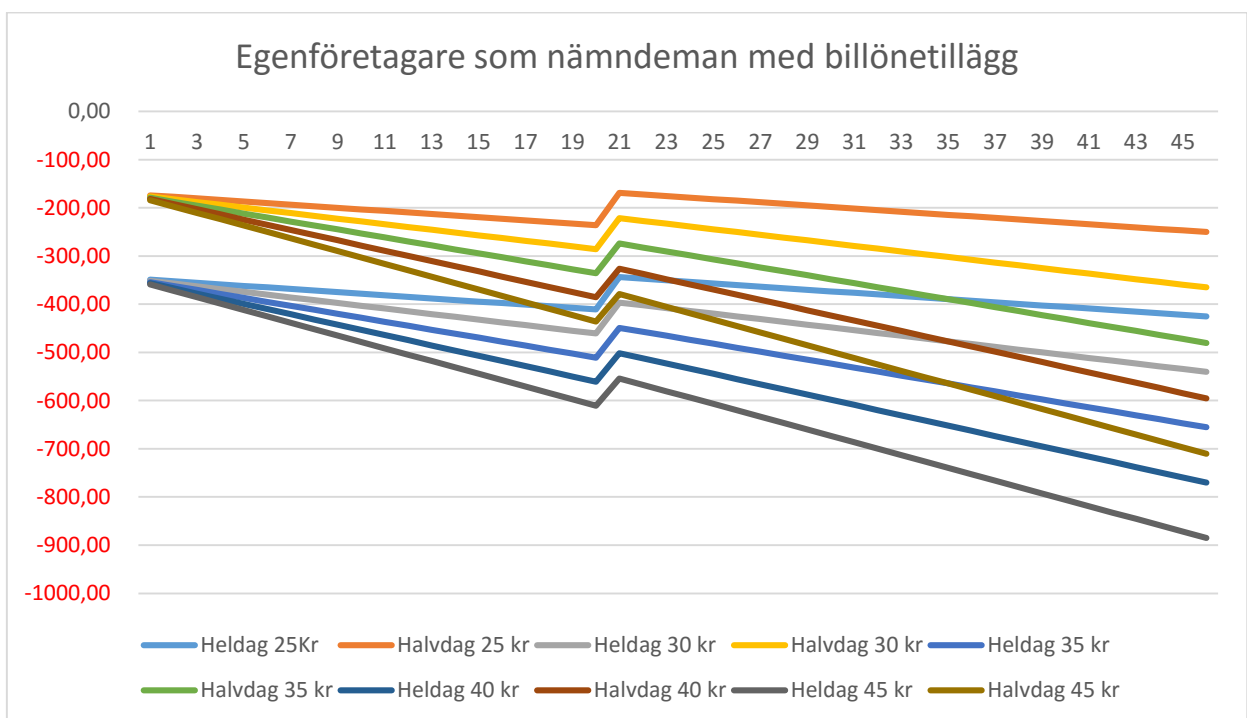
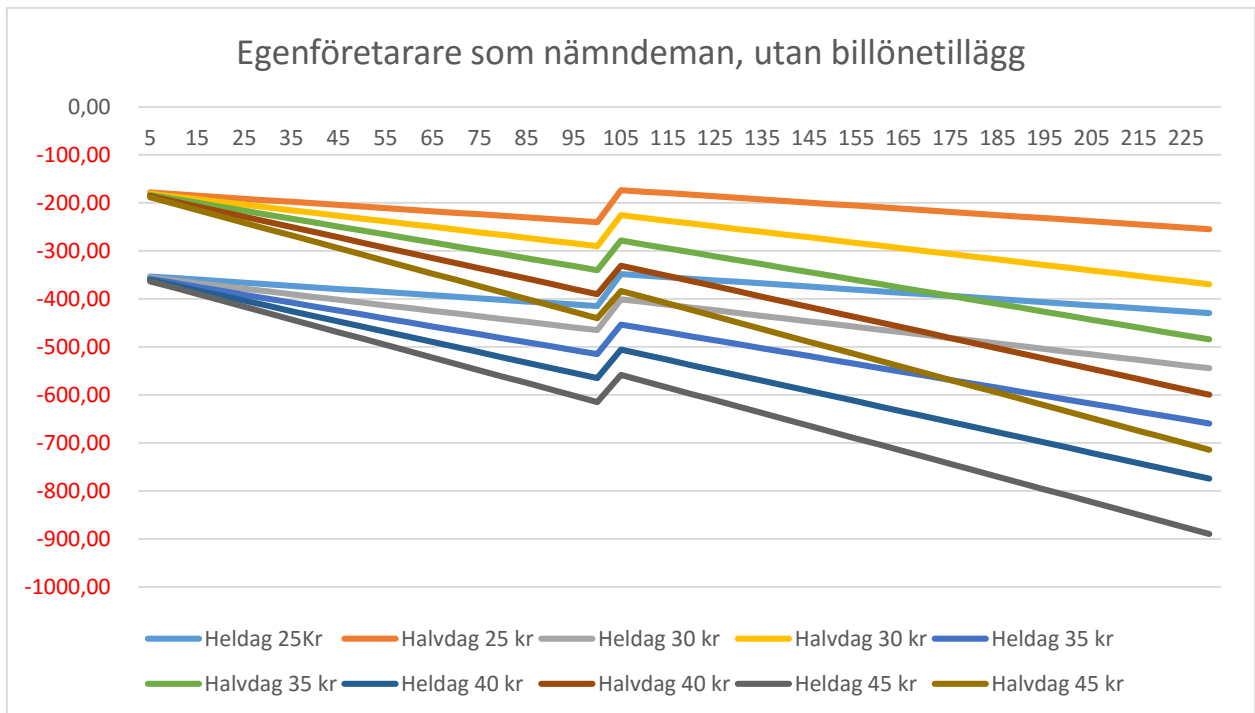
Nämndemannaersättningen är troligen baserad på att nämndemännen skall vara pensionärer och kunna resa med kollektiva färdmedel. Regeringen och Domstolsverkets förhoppningar om att få in fler unga som nämndemän, kan närmast uppfattas som ett försök att lösa ett problem genom att uttala ett "Mantra" i stället för att ta i problemet. Tyvärr ser situationen ännu värre ut för nämndemän som arbetar, då det som man kallar, ersättning för inkomstförlust, bara är för kontantdelen, man ersätter inte kostnaderna för inbetalning av sociala kostnader eller pensionskostnaderna. Så en ung arbetande person som är nämndeman under en lång tid, måste se till vad förlusten av pensionsinbetalningarna innebär för den kommande pensionen.

Netto ersättning för bilkörande pensionerade nämndemän i Tingrätt, beroende körsträcka och bilkostnader .

Pensionerad nämndeman med billönetillägg

Här gör jag beräkningar på några exempel på hur vårt nuvarande arvodes och ersättningssystem slår på ett par nämndemän.

1. En pensionerad nämndeman som endast har pension, och därför endast 30% skatt.
 - a. Nämndemännen har en körsträcka på 7 mil enkel väg till domstolen och kan inte åka kollektivt.
 - i. Nämndemannen har en halvdagsförrättning.

- ii. Arvodet blir 250 kronor av vilket 30% dras. Kvar är 175;- efter skatt
 - iii. Inställelsearvodet är 100;- och efter skatt 70;- Summa arvode och inställelseavgift blir då 245;-.
 - iv. Bilersättningen är 18,50 /mil, och den egentliga kostnaden per mil för nämndemannen är 40;-/mil, skillnad 21,50 kronor minus per mil.
 - v. 7 mil enkel väg, ger 14 mil totalt, vilket ger en kostnad efter betalad bilersättning på $14 \times 21,50 = 301;-$.
 - vi. Ersättning efter skatt är 245;- och kostnaden är 301;- alltså kostar det 56;- för nämndemannen att komma till tinget.
 - vii. Samma situation men heldagsförrättning som har ett arvode på 500;- före skatt och 350;- efter skatt och inställelsearvodet på 100;- som blir 70;- efter skatt ger tillsammans 420;- i intäkter, och utgifterna för körningen efter bilersättningen blir 301;- , här får nämndemannen ut 119;- för sitt uppdrag.
- b. Nämndemannen har 5 mil enkel väg, alltså total körsträcka på 10 mil. Med 21,50 i förlust per mil, blir kostnaden 210 kronor och intäkten 175;- alltså en förlust för nämndemannen på 35;- .
2. En nämndeman med en inkomst som ger en marginalsattesats på 50%.
- a. Nämndemännen har en körsträcka på 7 mil enkel väg till domstolen och kan inte åka kollektivt.
 - i. Nämndemannen har en halvdagsförrättning.
 - ii. Arvodet är 250;- och efter skatt 125;- . Inställelsearvodet på 100;- blir 50;- summa intäkter blir 175;-
 - iii. Nämndemannens kostnad för bilkörningen utöver milersättningen på 18:50 blir $14 \times 21,50 = 301;-$.
 - iv. Intäkt för nämndemannen 175;- och kostnad 301;- ger en förlust på 126;- som nämndemannen måste stå för ,för att sitta i tinget.
 - v. Samma situation, men det är heldagsförrättning, som har arvode på 500;- och inställelse arvode på 100;- , alltså 600;- som efter skatt blir 300;- och då blir intäkten 300;- och kostnaden 301;- alltså i princip gratis, eller helt utan ersättning.
3. Förvaltningsrätten och vissa andra rätter sänder ut dokumentation som skall läsas in innan rättegången. Det kan vara mellan 10 till 30 sidor per gång och då bör också denna summa räknas in i kostnaderna.
- a. Ink jet printer
 - i. Svartvit ca 85 öre per sida. Detta ger att 30 sidor = 25,50;-
 - ii. Färg, där man inte kan ställa in för svartvitt 1,20;- / sida detta ger att 30 sidor = 36 kronor
 - iii. Laser svartvit ca 45 öre / sida detta ger att 30 sidor är = 15 kronor
 - iv. Färg, där man inte kan ställa in för svartvitt. Ca 1 krona / sida detta ger att 30 sidor = 30 kronor.